

Sygn. akt II Ca 883/17

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Mikołajewski (spr.)

Sędziowie: Sądu Okręgowego Anna Podolska-Kojtych

Sądu Rejonowego Grzegorz Borkowski (del.)

Protokolant Katarzyna Gustaw

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2018 roku w Lublinie na rozprawie

sprawy z wniosku G. P.

z udziałem M. S.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji kuratora M. S. od postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 27 czerwca 2017 roku, sygn. akt I Ns 1287/16

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w pkt 2. w ten sposób, że tytułem spłaty z rozliczeniem nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny zasądzić od G. P. na rzecz M. S. kwotę 84 604,75 zł (osiemdziesiąt cztery tysiące sześćset cztery złote siedemdziesiąt pięć groszy), płatną w terminie do 31 lipca 2018 roku, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności oraz oddalić w pozostałej części żądanie G. P. z tytułu uzupełnienia wkładu budowlanego ze środków z majątku osobistego;

II. oddalić apelację w pozostałej części;

III. stwierdzić, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania odwoławczego związane ze swym udziałem w sprawie;

IV. przyznać adwokat A. K. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie kwotę 3 321 zł (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden złotych), w tym podatek od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia kuratora;

V. nakazać sprostować zaskarżone postanowienie w ten sposób, że pięciokrotnie w miejsce słowa (...) nakazać wpisać słowo (...).

Anna Podolska-Kojtych Andrzej Mikołajewski Grzegorz Borkowski

Sygn. akt II Ca 883/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie:

1. dokonał podziału majątku wspólnego G. P. i M. S. obejmującego spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w L. przy ul. (...) o powierzchni użytkowej 59,50 m², znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. w ten sposób, że przyznał je G. P.;
2. tytułem spłaty zasądził od G. P. na rzecz M. S. kwotę 46 937 zł, płatną w terminie do 31 grudnia 2017 roku, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminu płatności;
3. tytułem zwrotu wydatków zasądził od M. S. na rzecz G. P. kwotę 10 529 zł, płatną w terminie do 31 grudnia 2017 roku, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminu płatności,
4. oddalił roszczenie uczestnika o zapłatę kwoty 100 000 zł tytułem rozliczenia pożyczek;
5. tytułem kosztów sądowych nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie): od G. P. kwotę 49,32 zł a od M. S. kwotę 1 049 zł z zasądzonej w punkcie 2. spłaty;
6. przyznał adwokat A. K. – kuratorowi dla nieznanego z miejsca pobytu uczestnika M. S. kwotę 4 428 zł tytułem wynagrodzenia i nakazał wypłacić tę kwotę z sum Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. M. (obecnie używająca nazwiska M.-P.) i M. S. zawarli związek małżeński w dniu 10 stycznia 1981 roku. Z tego związku nie mieli dzieci. W trakcie trwania małżeństwa umów majątkowych małżeńskich nie zawierali.

Postanowieniem z dnia 27 lipca 1983 roku Sąd Rejonowy w Lublinie dokonał podziału majątku wspólnego G. M. i R. M. (jej poprzedniego męża) ustalając, że w skład ich majątku wspólnego wchodził m. in. wkład mieszkaniowy w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. w kwocie 21 800 starych zł i udział w kwocie 500 starych zł oraz wynikające z niego prawo do lokalu – przyznając na wyłączną własność G. M. m. in. wkład mieszkaniowy w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. w kwocie 21 800 starych zł i udział w kwocie 500 starych zł oraz wynikające z niego prawo do lokalu.

W dniu 23 czerwca 1984 roku Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w L. przydzieliła G. S. mieszkanie kat. M-4 nr 46 na warunkach własnościowego prawa do lokalu w budynku przy ul. (...), o powierzchni użytkowej 59,5 m². Przydział obejmował również jej męża M. S. i syna M. M. (2).

W dniu 30 października 1989 roku G. S. otrzymała od swoich rodziców W. K. i D. K. kwotę 900 000 starych zł jako darowiznę do majątku osobistego, z przeznaczeniem na wykup lokalu mieszkalnego przy ul. (...). W dniu 31 października 1989 roku G. S. dokonała wpłaty na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. kwoty 885 755 starych zł.

Zgodnie z pismem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. z dnia 8 sierpnia 1991 roku wkład budowlany ustalono na kwotę 3 607 700 starych zł. Wskazano, że zaliczka na wkład wynosiła 107 100 starych zł. Ustalono wysokość jednorazowej spłaty na kwotę 2 450 400 starych zł – stanowiącą 70 % różnicy między wkładem budowlanym a uiszczoną zaliczką na wkład, natomiast wartość umorzenia kredytu ustalono na kwotę 1 050 200 starych zł – stanowiącą 30 % różnicy między wkładem budowlanym a uiszczoną zaliczką na wkład. Wskazano, że wysokość dokonanej jednorazowej spłaty kredytu (łącznie z zaliczką) wyniosła 1 175 600 starych złotych, a do dopłaty pozostało 1 381 900 starych zł.

Pismem z dnia 30 września 1991 roku G. S. zwróciła się do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. o rozłożenie na raty dopłaty do wkładu budowlanego wyliczonej na kwotę 1 381 900 starych zł, na co Spółdzielnia wyraziła zgodę. Do 1997 roku G. S. uregulowała te zobowiązania wobec Spółdzielni.

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 1992 roku, III C 302/92, Sąd Okręgowy w Lublinie rozwiązał małżeństwo G. S. i M. S., bez orzekania o winie. Wyrok rozwodowy uprawomocnił się w dniu 6 lipca 1992 roku.

Od wyprowadzki z mieszkania M. S. w 1990 roku, wyłącznie G. P. ponosiła koszty utrzymania lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w L. przy ul. (...). W okresie od września 2006 roku do sierpnia 2016 roku na poczet stałych opłat

czynszowych (obejmujących: eksploatację, administrację i zarządzanie, fundusz remontowy, działalność społeczno-oświatowo-kulturalną i utrzymanie mienia Spółdzielni) G. P. uściła kwotę nie mniejszą niż 21 057 zł.

Od rozwodu M. S. nie interesował się mieszkaniem przy ul. (...) w L.. Nie ma on miejsca zameldowania na pobyt stały ani czasowy na terenie Polski. Jego miejsce pobytu nie jest znane.

G. P. mieszkała w lokalu mieszkalnym położonym przy ul. (...) w L. wraz z synem, a obecnie prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z nowym mężem. Utrzymuje się z emerytury w wysokości około 1 700 zł miesięcznie. Ma do spłaty kredyt konsumpcyjny z ratą w wysokości 609 zł miesięcznie, nadto ponosi stałe opłaty w wysokości około 1 000 zł miesięcznie.

Aktualna wartość rynkowa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w L., według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej między M. S. i G. P., wynosi 251 000 zł.

Sąd Rejonowy wskazał, na podstawie jakich dowodów ustalił powyższy stan faktyczny, dając w całości wiarę przedłożonym do akt sprawy dokumentom, zeznaniom wnioskodawczynie i opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości Ł. K..

Dokonując oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy wskazał, że z dniem uprawomocnienia się wyroku orzekającego rozwiązanie małżeństwa stron, tj. z dniem 6 lipca 1992 roku, ustał ustrój małżeńskiej wspólności majątkowej małżonków G. P. i M. S..

Do podziału majątku wspólnego oraz do zwrotu wydatków i nakładów dokonanych z majątku wspólnego na majątek osobisty lub z majątku osobistego na majątek wspólny w niniejszej sprawie mają zastosowanie przepisy obowiązujące w tej dacie.

Zgodnie z art. 31 § 1 k.r.io. (w brzmieniu obowiązującym w dacie ustania wspólności ustawowej) z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca ich dorobek (wspólność ustawowa). Przedmioty majątkowe nie objęte wspólnością stanowią majątek odrębny każdego z małżonków. Szczegółowy wykaz składników należących do majątku osobistego został wskazany w art. 33 k.r.io.

W postępowaniu o podział majątku, stosownie do regulacji zawartej w art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c., sąd ustala skład i wartość majątku podlegającego podziałowi. Zgodnie z art. 567 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Do postępowania tego stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku, a z mocy podwójnego odesłania – również przepisy o zniesieniu współwłasności (art. 567 § 3 k.p.c., art. 688 k.p.c.).

W myśl art. 43 § 1 k.r.io. udziały byłych małżonków w majątku wspólnym były równe. W skład tego majątku wspólnego wchodziło jedynie spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w L. przy ul. (...) o aktualnej wartości 251 000 zł.

Prawo to należało przyznać wnioskodawczynie, gdyż miejsce pobytu uczestnika nie jest znane i nie interesował się on pozostawionym majątkiem wspólnym od czasu wyprowadzki z mieszkania na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku.

Sąd Rejonowy wskazał nadto, że wnioskodawczynie poczyniła nakłady z majątku odrębnego na majątek wspólny w postaci przedmiotowego prawa do lokalu, a mianowicie z jej majątku odrębnego pochodził wkład mieszkaniowy, a w dniu 31 października 1989 roku wnioskodawczynie dokonała wpłaty na wkład budowlany kwoty 885 755 starych zł, przy czym środki te pochodziły z darowizny, jaką otrzymała od swoich rodziców.

Do 1997 roku G. M. uregulowała zobowiązania wobec Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. z tytułu wkładu budowlanego w pozostałej części.

Sąd Rejonowy uznał, że nakłady wnioskodawczyni z majątku odrębnego na majątek wspólny odpowiadają obecnie kwotom: 1 506 zł (wkład mieszkaniowy w łącznej kwocie 22 300 zł); 60 240 zł (darowizna w kwocie 885 777 starych zł) i spłata kredytu w kwocie 1 381 900 starych zł, co odpowiada obecnie kwocie 95 380 zł. W pozostałej części prawo do lokalu zostało nabyte za środki z majątku wspólnego stron. Nakład z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek wspólny stron wyniósł zatem 157 126 zł.

Zgodnie z art. 45 § 1 zd. 2 k.r.io. każdy z małżonków może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny.

Z tego względu Sąd Rejonowy zasądził od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwotę 46 937 zł jako 1/2 różnicy pomiędzy obecną wartością prawa do lokalu (251 000 zł) a obecną wartością nakładów wnioskodawczyni z jej majątku odrębnego (157 126 zł).

Sąd Rejonowy określił termin płatności spłaty mając na uwadze, że wnioskodawczyni nie będzie w stanie jej uiścić w krótszym terminie, gdyż utrzymuje się jedynie z emerytury.

Za zasadne Sąd Rejonowy uznał żądanie wnioskodawczyni rozliczenia kwoty 21 057 zł, jaką niewątpliwie uiściła na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. w okresie od września 2006 roku do sierpnia 2016 roku na poczet stałych opłat czynszowych. Jako podstawę prawną rozliczenia Sąd Rejonowy wskazał art. 45 § 1 zd. 2 i 3 k.r.io.

Sąd Rejonowy podniósł, że zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2009 roku, II CSK 390/08, Lex nr 490512, w postępowaniu o podział majątku wspólnego, poza rozliczeniem nakładów i wydatków poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty i odwrotnie, następuje także rozliczenie nakładów i wydatków dokonanych przez każdego z małżonków w okresie od ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego.

Uczestnik nie zgłosił żadnych nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny do rozliczenia, jednakże jego kurator domagał się zasądzenia od wnioskodawczyni kwoty 100 000 zł tytułem rozliczenia pożytków uzyskanych przez wnioskodawczynię w związku z posiadaniem i korzystaniem ze wspólnego mieszkania stron ponad przysługujący wnioskodawczyni udział w prawie.

Sąd Rejonowy uznał, że nie zostały spełnione przesłanki uwzględnienia tego żądania, wskazane w art. 225 k.c. w zw. z art. 618 k.p.c. i art. 206 k.c. Uczestnik nie interesował się swoim majątkiem, ani nie domagał się dopuszczenia go do współposiadania. Uczestnik nie udowodnił też tego roszczenia co do wysokości.

Na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 roku, Nr 167, poz. 1398, ze zm.) Sąd Rejonowy orzekł o nieuiszczonych kosztach sądowych.

Na podstawie § 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 8 w zw. z § 8 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu Sąd Rejonowy przyznał kuratorowi dla nieznanego z miejsca pobytu uczestnika wynagrodzenie.

*

Apelację od tego postanowienia w imieniu uczestnika wniósł kurator, zaskarżając postanowienie Sądu Rejonowego w części, tj. w punktach 2., 3. i 4.

Kurator zarzucił zaskarżonemu postanowieniu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 207 k.c. i art. 206 k.c., przez ich błędną wykładnię i zobowiązanie uczestnika do zwrotu połowy wydatków za rzecz wspólną stron z uwagi tylko na fakt współwłasności rzeczy, w sytuacji, gdy z prawidłowej wykładni w/w przepisów wynika, że obowiązek zwrotu wydatków na rzecz wspólną związany jest nie tylko z własnością, ale również posiadaniem rzeczy wspólnej i korzystaniem z niej, co oznacza, że nie jest zobowiązany do zwrotu wydatków współwłaściciel, który w drodze podziału rzeczy wspólnej, nawet w sposób dorozumiany, nie posiada i nie korzysta z tej rzeczy,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 206 k.c. w zw. z art. 207 k.c., przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że rozliczenie pożytków na w/w podstawie jest możliwe tylko wówczas, gdy współwłaściciel żądał dopuszczenia go do współposiadania rzeczy, w sytuacji gdy żądanie zwrotu pożytków na tej podstawie takiego obowiązku nie przewiduje.

Jednocześnie na podstawie art. 118 k.c. w zw. z art. 207 k.c. w zw. z art. 46 k.r.io. kurator uczestnika podniósł zarzut przedawnienia roszczenia G. P. o zaliczenie na poczet majątku wspólnego nakładu poniesionego po ustaniu wspólności małżeńskiej majątkowej tytułem dopłaty do kredytu w wysokości 95 380 zł (1 381 900 zł przed denominacją).

Kurator uczestnika wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez:

1. zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika tytułem spłaty kwoty 94 627 zł, płatnej w terminie do 31 grudnia 2017 roku, z odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności,
2. oddalenie wniosku wnioskodawczyni w zakresie zwrotu wydatków na rzecz wspólną (pkt 3. orzeczenia),
3. zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwoty 100 000 zł tytułem zwrotu pożytków za okres od czerwca 1992 roku do sierpnia 2016 roku (pkt 4. postanowienia),

a także o przyznanie kuratorowi wynagrodzenia za udział w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestnika jest częściowo zasadna.

Sąd Rejonowy w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i ocenił dowody zgodnie z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy przyjmuje te ustalenia za własne. Zauważyć należy, że apelacja kuratora uczestnika nie zwalcza ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji, a jedynie zarzuca niewłaściwe zastosowanie przepisów prawa materialnego.

Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował również przywołane przez siebie przepisy k.c. (a także niewskazane w uzasadnieniu art. 212 § 2 i § 3 k.c.), przepisy k.r.io. (także niewskazany wyraźnie art. 46 k.r.io.) oraz przepisy k.p.c. do podziału majątku wspólnego stron, w szczególności ustalając skład majątku wspólnego i dokonując jego podziału poprzez przyznanie prawa do lokalu wnioskodawczyni ze spłatą na rzecz uczestnika.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zastosował również art. 45 § 1 k.r.io. i uznał, że nakładem z majątku odrębnego wnioskodawczyni na majątek wspólny stron był wkład mieszkaniowy zgromadzony przez nią przed zawarciem małżeństwa z uczestnikiem i uiszczona przez nią na wkład budowlany kwota otrzymana tytułem darowizny od swoich rodziców.

Sąd Okręgowy nie podziela natomiast oceny Sądu Rejonowego, iż nakładem z majątku osobistego na majątek wspólny była też spłata przez wnioskodawczynię pozostałej części kredytu (kwota 1 381 900 zł), według twierdzeń samej wnioskodawczyni spłacona przez nią w latach 1994 – 1997, a więc już po prawomocnym rozwodzie z uczestnikiem (tj. po ustaniu między nimi wspólności ustawowej). O nakładzie z majątku osobistego na majątek wspólny można byłoby mówić tylko wówczas, gdyby został on poczyniony w trakcie trwania wspólności ustawowej. Jest to o tyle istotne, że

w doktrynie przeważa pogląd, iż z uwagi na postanowienie art. 45 § 1 k.r.i.o., zgodnie z którym zwrotu (co do zasady) dokonywa się przy podziale majątku wspólnego, roszczenia te nie podlegają wcześniejszemu przedawnieniu.

Przepis art. 45 § 1 k.r.i.o. nie ma jednak zastosowania do długów związanych z majątkiem wspólnym, spłaconych z własnych środków jednego z małżonków po ustaniu wspólności ustawowej. Jako podstawę ich rozliczenia wskazuje się art. 686 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2011 roku, II CSK 430/10), a w przypadku gdy dług jest wydatkiem lub ciężarem związanym z rzeczą wspólną (bądź wspólnym prawem) podstawą prawną tego rozliczenia będzie art. 207 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 46 k.r.i.o.

Roszczenie z tego tytułu podlega dziesięcioletniemu przedawnieniu (art. 118 k.c.) i skoro kurator uczestnika podniósł w apelacji zarzut przedawnienia (art. 117 § 1 i § 2 k.c.), należało go uwzględnić. Wspomnianej spłaty kredytu wnioskodawczyni dokonała w latach 1994 – 1997 i jej roszczenie z tego tytułu przedawniło się najpóźniej z końcem 2007 roku, a wniosek o podział majątku wspólnego, w którym sformułowała to roszczenie, wniosła 17 sierpnia 2016 roku.

Nie można przyjąć, aby kurator uczestnika uznał to roszczenie w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Pomijając już dyskusyjną możliwość dokonywania przez kuratora procesowego czynności dyspozytywnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2008 roku, II CSK 261/07 i glosy do tego orzeczenia), z akt sprawy wynika, że kurator nie kwestionował jedynie okoliczności faktycznej, tzn. faktu spłacenia przez wnioskodawczynię tego kredytu w latach 1994 – 1997 z własnych środków. Nie uznał natomiast roszczenia (uznanie roszczenia oznaczałoby wyraźną zgodę na zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni określonej kwoty). Uznanie roszczenia jako czynność procesowa mogłoby przy tym zostać odwołane. Podniesienie zarzutu przedawnienia jest zaś możliwe również w apelacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2004 roku, V CK 38/04).

W konsekwencji należało odpowiednio zmienić rozstrzygnięcie o należnej od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika spłacie, mając na uwadze, że w rozstrzygnięciu tym Sąd Rejonowy zawarł również rozliczenie z tytułu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny, a także omówione wyżej roszczenie z tytułu wspólnego długu spłaconego po ustaniu wspólności ustawowej.

Z dokumentu z k. 13 wynika, że ostatecznie wkład budowlany ustalono na kwotę 3 607 700 zł, z czego nakłady z majątku osobistego wnioskodawczyni odpowiadały kwocie 1 175 600 zł (w tym zwaloryzowany wkład mieszkaniowy). W pozostałej części wkład budowlany został sfinansowany przez umorzenie 30 % kredytu (1 050 200 zł), które nie może zostać uznane za nakład z majątku osobistego wnioskodawczyni a za pomoc Państwa obojgu małżonkom w zaspokojeniu ich potrzeb mieszkaniowych, a także poprzez spłatę kwoty 1 381 900 zł w latach 1994 – 1997 (roszczenie z tego tytułu uległo przedawnieniu). Oznacza to, że podlegający rozliczeniu nakład z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek wspólny powinien odpowiadać proporcji kwoty 1 175 600 zł do kwoty 3 607 700 zł, co w odniesieniu do obecnej wartości prawa do lokalu 251 000 zł dało aktualną wartość nakładu 81 790,50 zł. Spłata należna uczestnikowi, z rozliczeniem nakładu z majątku osobistego na majątek wspólny, powinna zatem wnosić 84 604,75 zł ($1/2$ z (251 000 zł – 81 790,50 zł)).

Sąd Rejonowy nieprawidłowo określił płatność kwoty spłaty w terminie, który ostatecznie przypadł przed uprawomocnieniem się postanowienia działowego, podczas gdy rozstrzygnięcie o spłacie ma charakter konstytutywny. Mając na uwadze interes obu stron i fakt, że apelację wniósł jedynie kurator uczestnika, Sąd Okręgowy określił termin płatności spłaty na 31 lipca 2018 roku, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności (art. 212 § 3 k.c.). Termin ten powinien umożliwić wnioskodawczyni podjęcie decyzji co do sposobu zgromadzenia środków na spłatę, gdyż jej bieżące dochody niewątpliwie okażą się niewystarczające, zaś uczestnik ma prawo oczekiwać spłaty w możliwie krótkim terminie.

Pozostałe zarzuty apelacji nie są zasadne. W sprawie brak jest dowodów na to, aby strony dokonały podziału quad usum w zakresie prawa do lokalu, w ramach którego całość ciężarów związanych z utrzymaniem lokalu miałyby ponosić wnioskodawczyni. Sam fakt, że uczestnik wyprowadził się i od wielu lat nie utrzymuje kontaktów z wnioskodawczynią, nie daje podstaw do takiego ustalenia. Wobec powyższego na podstawie art. 207 k.c. w zw.

z art. 1035 k.c. i art. 46 k.r.io. te wydatki i ciężary, które są związane z utrzymaniem wspólnego prawa do lokalu mieszkalnego, a nie są związane z korzystaniem z mediów przez wnioskodawczynię, lecz służą zachowaniu wspólnego prawa, powinny zostać rozliczone w niniejszym postępowaniu. Sąd Rejonowy prawidłowo uczynił to w punkcie 3. zaskarżonego postanowienia, dodatkowo, z korzyścią dla uczestnika, odraczając mu termin płatności tej należności (art. 320 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd Okręgowy nie znalazł też podstaw do uwzględnienia żądania uczestnika z tytułu „korzystania przez wnioskodawczynię z lokalu mieszkalnego ponad udział”. Wnioskodawczyni nie wynajmowała przedmiotowego lokalu i nie osiągała z tego tytułu pożytków cywilnych, które mogłyby podlegać rozliczeniu na podstawie art. 207 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 46 k.r.io. Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika też, aby wnioskodawczyni pozbawiła uczestnika możliwości korzystania z lokalu, wręcz przeciwnie – sam z tego zrezygnował, wyprowadził się i nie utrzymuje z nią kontaktów. Wobec tego nie można przyjąć, że wnioskodawczyni włada całym lokalem bezprawnie i aby z tego tytułu uczestnikowi przysługiwało jakiekolwiek roszczenie, które należałoby wywodzić z art. 224 § 2 k.c. i art. 225 k.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2016 roku, II CSK 799/15, czy uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2013 roku, III CZP 88/12).

Dodatkowo, w pełni zgodzić się należy ze stwierdzeniem Sądu Rejonowego, iż uczestnik nie udowodnił również wysokość tego roszczenia.

Skarżący nie sformułował zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego w zakresie rozstrzygnięć o kosztach sądowych i o nieuiszczonych kosztach sądowych. Sąd Odwoławczy z urzędu uwzględnia zaś tylko naruszenie prawa materialnego oraz nieważność postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 roku, sygn. II CSK 400/07, Lex nr 371445). Z tego względu nie było podstaw do zmiany tych rozstrzygnięć.

Apelacja uczestnika została uwzględniona częściowo, toteż na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do odstąpienia od zasady, iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1476) oraz § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 4 pkt 8 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800, ze zm.) Sąd Okręgowy przyznał kuratorowi uczestnika wynagrodzenie, z uwzględnieniem w przyznanej kwocie podatku od towarów i usług.

Na podstawie art. 350 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy sprostował oczywiste omyłki w zaskarżonym postanowieniu w nazwisku wnioskodawczyni.

Z tych względów na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia.